

Ikt. sz.: KUB-41/3-6/2021.
KUB-2/2021. sz. ülés
(KUB-54/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2021. március 2-án, kedden, 12 óra 13 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. 2019. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/13992. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)</i>	5
<i>Azbej Tristan beszámolója</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	8
<i>Azbej Tristan válaszadása, reagálása</i>	9
<i>Határozathozatal</i>	12
<i>A trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. évi XXXIII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló T/9425. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	13
<i>Dr. Apáti István kiegészítése</i>	13
<i>Hozzászólások</i>	15
<i>Dr. Apáti István válaszadása, reagálása</i>	16
<i>Határozathozatal</i>	17
<i>Egyebek</i>	17
<i>Az ülés berekesztése</i>	18

Napirendi javaslat

1. A Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. 2019. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló (B/13992. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
Előterjesztő:
Azbej Tristan, a Miniszterelnökség államtitkára
2. A trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. évi XXXIII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló törvényjavaslat (T/9425. szám)
(Dúró Dóra, Dr. Apáti István, Dr. Fülöp Erik (független) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)

Nacsa Lőrinc (KDNP)

Dr. Gurmai Zita (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Németh Zsolt (Fidesz) Csenger-Zalán Zsoltnak (Fidesz)

Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz) Nacsa Lőrincnek (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Azbej Tristan államtitkár (Miniszterelnökség)

Megjelent

Kovács-Pifka Péter vezérigazgató (Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt.)

*(A bizottság az előzőekben zárt ülésen tárgyalta,
melyről külön jegyzőkönyv készült.
A nyílt ülés kezdetének időpontja: 12 óra 13 perc)*

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

CSENGER-ZALÁN ZSOLT (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Folytatjuk mai ülésünket a nyílt napirendi pontok tárgyalásával. Megállapítom, hogy a határozatképeség biztosított.

A Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. 2019. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/13992. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Második napirendi pontunk a Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. 2019. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló, amely B/13992. számon szerepel. A beszámoló megvitatására a házszabály 85. § (2) bekezdése alapján kerül sor.

Az előterjesztő képviselőjében köszöntöm Azbej Tristan államtitkár urat, a Miniszterelnökség üldözött keresztények megsegítéséért, és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős államtitkárát. Államtitkár úr, az előterjesztő képviselőjében megadom önnek a szót.

Azbej Tristan beszámolója

AZBEJ TRISTAN államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselő Asszonyok és Urak! A kötelezettségen túli örömmel jöttem beszámolni a Hungary Helps Ügynökség tevékenységéről, és a Hungary Helps Ügynökség 2019. évi tevékenysége akkor értelmezhető, ha beszámolok nagy vonalakban a Hungary Helps Program tevékenységéről is általában.

Azért is örömmel teszem ezt, mert a Hungary Helps program elvi alapjait lefektető 2016. évi országgyűlési határozat egy olyan határozat volt, amely átívelő támogatást élvezett az akkori összes parlamenti párt részéről. Ennek okán külön kötelességemnek érzem azt, hogy ezt a szimbolikus politikai felhatalmazást milyen módon ültettük a gyakorlatba.

Szeretnék néhány fogalmi tisztázást adni, mert a Hungary Helps programmal kapcsolatban a közéleti diskurzus során gyakran tapasztalunk félreértéseket. A Hungary Helps program Magyarország nemzetközi segítségnyújtási programja. Azzal mindannyian tisztában vannak a tisztelt képviselő asszonyok és urak, hogy Magyarországnak több állami szerve, sőt több minisztériuma végez olyan tevékenységet, amely a nemzetközi segítségnyújtás tevékenységi körébe tehető. Ebből kifolyólag a Hungary Helps Program egy megjelenési keret, amely azonkívül, hogy nemzetközi segítségnyújtás tevékenységét takarja, bizonyos elvi és politikai szempontok tartanak össze.

Ezenkívül a Hungary Helps program részeként a Miniszterelnökség és azon belül az államtitkárságom hatáskörébe tartozik minden olyan nemzetközi segítségnyújtás lebonyolítása, az ezzel kapcsolatos szakpolitika irányítása, amely - és ez az egyes kategória - humanitárius segítségnyújtásként definiálható, tehát köznyelvre lefordítva, az emberi életek megmentését célozza a Kárpát-medencén kívül. A másik ilyen kategória minden olyan nemzetközi segítségnyújtási tevékenység, amely az üldözött keresztények és más üldözött vallási csoportok megsegítését szolgálja, legyen szó akár humanitárius segítségnyújtásról, akár újjáépítési, rehabilitációs segítségnyújtásról, vagy éppen oktatási programok kínálásáról.

A Hungary Helps programnak három alapelve van, amelyek kiegészítik egymást. Az első alapelv az általános humanitárius felelősségvállalás, általános humanitárius alapelv, illetően a Hungary Helps program a magyar emberek nagylelkűségének és szolidaritásának megnyilvánulása külföldön.

A másik ilyen alapelvünk, hogy bár egy alapvetően jószolgálati misszióról van szó, miután ez a magyar állam által finanszírozott kormányzati program, akkor is, amikor külföldön folytat jószolgálati tevékenységet, a magyar emberek érdekét kell szolgálja. Ezt két módon teszi meg. Egyrészt a migráció megelőzésével. A magyar kormány felfogásában a migrációs politikánk és a humanitárius politikánk kiegészíti egymást, amennyiben egy józan és szigorú migrációs politikát folytatunk az országhatárokon, ugyanakkor a szolidáris felelősségvállalás jegyében a migrációs forrásrégiókba adományokat, segítségnyújtást viszünk, illetve eszközölünk, annak érdekében, hogy az ott élő emberek ne válasszák az európai irányú migrációt. Az alapelvünk tehát, hogy a segítséget kell odavinni, ahol a baj van, és nem a bajba jutott embereket kell Magyarországra, illetve Európába engedni, hiszen az hosszú távon senkinek az érdekét nem szolgálja, és mindenkire nézve kockázatos.

A harmadik ilyen alapelvünk pedig, hogy kiemelt felelősséget vállalunk az üldözött keresztény közösségek irányában. Pontosítok ezen a meghatározáson: olyan keresztény közösségek irányában, akik vagy rendszer szintű üldöztetést szenvednek, vagy diszkriminációt, vagy éppen nem szenvednek rendszer szintű, például állami üldöztetést, ugyanakkor folyamatosan terrorcselekményeknek vannak kitéve.

A következőkben, miután ez érinti a Hungary Helps Ügynökség tevékenységét is, a Hungary Helps program humanitárius és üldözött keresztényeket megsegítő részére fognak a megállapításaim vonatkozni. Összességében az eredményeinket tekintve arról tudok beszámolni, hogy a programunk 2017 eleji indulása óta a közvetlen kedvezményezettjeink száma a tavalyi év végén meghaladta a százezer főt. Még egyszer tehát: százezer embernek a szülőföldön való megmaradásához, vagy bizonyos esetekben a migrációból való visszatéréséhez járultunk hozzá. Ezek olyan emberek, akik humanitárius válságövezetekben élnek, sokszor fegyveres konfliktusoknak vannak kitéve, Közel-Kelet, Nyugat-Afrika esetében népirtás szintű atrocitásoknak vannak kitéve. Hogy a humanitárius célkitűzéseink milyen módon csatlakoznak a migrációs célkitűzéseinkhez, a számokra lefordítva a százezer embernél is több közvetlen megsegítettünknek, ha arányait regionális szempontból nézzük, akkor valamivel több mint háromnegyede a Magyarországot érintő migrációnak az elsődleges forrásrégiójában, Irakban, Szíriában, illetve a Közel-Keleten él, és körülbelül egyötöde pedig az Európába irányuló mediterrán migrációs útvonal forrásrégiójában, a szubszaharai afrikai övezetben él. Ide nyújtottuk a segítséget.

Az üldözött keresztényeket azért támogatja kiemelten a Hungary Helps program, mert erre szólít minket a morális kötelezettségünk, és ez nemcsak világnézeti, kulturális alapú, hanem pusztán és racionálisan humanitárius alapú morális kötelezettség. Jelenleg a világon a kereszténység a legüldözöttebb vallási csoport. Ez egy szlogenszerű megfogalmazásnak tűnhet, a számok viszont alátámasztják, hogy a világon 340 millió ember szenved diszkriminációt, terrorfenyegetést vagy üldöztetést keresztény hite miatt, ezzel a vallásuk, illetve lelkiismeretük miatt diszkriminált emberek 80 százalékát teszi ki a keresztény közösség. Ezenkívül pedig Magyarországon az állam minden szervének Alaptörvényben rögzített feladata a kereszténység védelme.

Áttérnék a napirendi pontnak, illetve a beszámolóknak a szűkebb értelemben vett részére, a Hungary Helps Ügynökség 2019-es működéséről, gazdálkodásáról való beszámolóra. A Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságot a Hungary Helps programról szóló 2018. évi törvény alapján alapította meg a Miniszterelnökség 2019-ben, és a célja az, hogy a Hungary Helps

program keretében odaítélt költségvetési támogatások, adományok tekintetében az államháztartásról szóló 2011. évi törvény szerinti kezelői szervi feladatokat lássa el. A társaság közhasznú jogállású, 100 százalékos állami tulajdonban álló, zártkörűen működő nonprofit részvénytársaság.

A kezelői szervi feladatokat, amelyeket az ügynökség ellát, kibontva, a feladatai a következők: nemzetközi humanitárius segítségnyújtási projektek, adományok, támogatási szerződések előkészítése, közvetlen és gyors segítségnyújtás biztosítása, támogatási szerződések megkötése, adományozó levelek kiadása az üldözött keresztények és más humanitárius programok keretén belül támogatott közösségek, szervezetek számára. Nagyon fontos célja, talán a legfontosabb célja az ügynökségnek a támogatások nyomon követése, megvalósulásának ellenőrzése, a beszámoltatás és a jelentéstétel.

A társaság mint szervezet, 2019-ben került megalapításra, és állt föl. Gazdálkodását tekintve a Miniszterelnökség az alapításkor 74 millió forintot bocsátott a társaság rendelkezésére jegyzett tőke, illetve tőketartalék formájában, majd decemberben támogatási szerződéssel, a további szakmai feladatok ellátása céljából, további 39 millió forint támogatást kapott a Miniszterelnökségtől. 2019-ben több mint 9 milliárd, pontosan 9,2 milliárd forint támogatási, illetve adományösszeget kezel az ügynökség, összesen 111 millió forintos működési költség mellett. Ilyen gazdálkodási paraméterek mellett az ügynökség már az első évében, amikor fontos feladata volt az, hogy egy korábban, a magyar államigazgatásban precedens nélküli nemzetközi támogatáskezelő szervként működjön, és így a szervezetét is kialakítsa, hatékonyan és sikeresen valósította meg a támogatáskezelési feladatait olyan helyszíneken, ahol - a nehéz elérhetőségük miatt, illetve a biztonsági helyzet miatt - a támogatáskezelői feladatok igen nehézkesek és sok kihívást jelentenek.

A 2019-es szakmai program és a lebonyolított támogatások tekintetében egy rövid áttekintést szeretnék adni, és ezzel zárni is fogom az előterjesztő képviseletében tett felszólalásomat. Elsődleges támogatási régióinkban, a Közel-Keleten összesen 2,3 milliárd forint értékű adományt folyósított, illetve kezel abban az évben új adományként az ügynökség, ezeknek a célszervezetek elsősorban Irak, Szíria, Libanon és Jordánia voltak. Az adományozási célok pedig: a háborús konfliktus, illetve népiirtás utáni újjáépítés, társadalmi rehabilitáció, menedékhely, ideiglenes települések, belső menekültközösségek támogatása.

Sorrendben, regionális áttekintésben a második legfontosabb, támogatási programunk szempontjából a legfontosabb helyszín Afrika volt már 2019-ben is, ahol az iszlamista terrorizmus egyre erősödött, és az iszlamista terrorizmus célpontjában a keresztények voltak. Megjelent és megerősödött Afrikában az Iszlám Állam, az Al-Kaida, a Boko Haram és egyéb dzsihádisták szervezetek. 2019-ben összesen 1,2 milliárd forint értékben nyújtottunk humanitárius segítséget Afrikában, Nigériában, Etiópiában, Mozambikban, Kongóban, Ugandában, Zambiában, Kenyában, Malawiban és Zimbabwében vagy súlyos humanitárius válság sújtotta övezetekben, vagy a dzsihádisták pusztítás célterületein. Ezenkívül ebben az évben jelent meg újabb régióként Dél-Ázsia, itt egy célzott, egy kisebb, de annál jelentősebb adományt nyújtottunk a Srí-Lanka-i keresztény templomok ellen 2019 húsvétján elkövetett támadások kárvallottjainak, az áldozatok családjainak.

Humanitárius adományokat Európában is nyújtottunk, többek között a fegyveres konfliktus által sújtott Ukrajnában. A kelet-ukrajnai Herszon városában egy családi krízisközpontot támogattunk. Ezenkívül még több régiót, illetve más típusú tevékenységet támogató adományaink is voltak, ezeknek a célja a Magyarországon tartózkodó üldözött keresztény ösztöndíjasoknak a nem oktatási célú megsegítése, támogatása volt - oktatásuk biztosítására külön ösztöndíjprogramunk van -, továbbá

az üldözött keresztények ügyéhez kapcsolódó szemléletformálás és advokációs tevékenység támogatása.

Összefoglalásképpen, a Hungary Helps program keretében 2019-ben elindított új adományok és a korábbi támogatások, amelyeket átvett az ügynökség, azok teljesítették azokat a politikai és humanitárius célkitűzéseket, amelyeket a Hungary Helps program elindításakor a magyar kormány megfogalmazott. Köszönöm a figyelmet és a szót.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ki kíván hozzászólni. (Jelzésre:) Bartos Mónika már korábban jelezte, Juhász Hajnalka és Gurmai Zita képviselő asszony. Bartos Mónika képviselő asszonyé a szó.

Hozzászólások

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr, és nagyon szépen köszönöm államtitkár úrnak a beszámolót. Szívből gratulálok, mert azt gondolom, hogy a Hungary Helps program valóban az a program, amely nagyon nagy elismerést váltott ki nemzetközi szinten Magyarország iránt, láthatóvá tette hazánkat, és egy olyanfajta módon tette ezt, amely valóban szívből jön, és valóban a rászorult emberek megsegítésén alapul. Tehát azt gondolom, hogy egy olyanfajta eszköz és lehetőség, amely nemcsak a rászoruló embereknek, az üldözött keresztényeknek segít, hanem Magyarország számára is egy nagyon jó országimázs-építő program. Szerintem mind a kettőre szükség van ahhoz, hogy valóban az igazi arcunkat lássák nemzetközi szinten, mert a korábbiakban is kifejtettem, hogy mennyire fontos az, hogy jól ismerjenek bennünket, és mi is meg tudjuk magunkat ismertetni másokkal.

Látható, hogy a Hungary Helps egyfajta hidat is tudott képezni, akár a nyugati fejlett országokkal, akár az USA-t is említhetném, amely a nyomdokunkba lépett, és együttműködést is kezdeményezett ezen a területen Magyarországgal. Akár azokkal az országokkal is hidat tudott építeni, amelyekben jelen voltunk, és akkor voltunk jelen, amikor szükség volt arra. Tehát sokszor mondjuk, hogy aki időben ad, kétszer ad. Tehát a Hungary Helps program valóban ezt a missziót tölti be.

Azt szeretném kérdezni államtitkár úrtól, hogy hallva azokat a tendenciákat, amelyeket mondott a terrrorszervezetek felerősödésével kapcsolatban, és látva valóban a keresztény emberek üldözöttségét a világban, és látva azt a sok bajt, szerencsétlenséget, ami a segítséget igényli, kérdezném, hogy milyen szempontok alapján kerül kiválasztásra egy-egy terület a Hungary Helps fókuszában. Tehát, ha nagyon sok igény van, akkor mi az a vezérlő elv, ami alapján mi ott vagyunk valahol, ha erről hallhatnánk egy kicsit többet.

Nem tudom megállni, hogy Juhász Hajnalka képviselőtársamnak, miniszteri biztosnak is megköszönjem, hogy a Hungary Helps programot a parlamentben és a bizottságban még inkább láthatóvá tette, hiszen nagyon sok nagyköveti meghallgatáson is felhívta a figyelmét a leendő nagyköveteknek arra, hogy ez egy nagyon fontos terület, és valóban az országok közötti együttműködést szolgálja. Úgyhogy én szívből gratulálok államtitkár úrnak, miniszteri biztos asszonynak is, aki most az ET-elnöki feladataink előkészítését segíti, tehát más feladatot kapott, de mindannyiunknak szívből gratulálok ahhoz, hogy ezt a gyönyörű missziót ilyen eredményesen végezzük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gurmai Zita képviselő asszonyé a szó.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm egyrészt miniszteri biztos asszony munkáját, és azért azt meg is kérdezném, most új munka van, tudom, de hogy ez azt

jelenti, hogy akkor az a projekt lezárult, mert erről nem beszéltünk, és akkor ez egy remek alkalom lenne, hogy erről is tudjunk.

Köszönöm szépen a nagyon korrekt módon összeállított és céltudatos gondolatait. Én mindenképpen kicsit továbbmennék, mint Bartos Mónika képviselőtársam. Nyilván az országépítés nagyon fontos, én inkább arra lennék kíváncsi, hogy azok, akik segítségre szorulnak, körülbelül hány embert érintett ez a program, ennek milyen utóhatásai vannak. Tehát nyilván, ha egy ilyen pozitív megsegítés zajlik, akkor ennek milyen típusú nyoma van? Tehát vannak-e újabbak, akik felbátorodnak, és segítséget kérnek? Illetve, hogy ezek között az emberek között mennyire vannak nők vagy családok? Ennyit szerettem volna. Részemről a beszámoló rendben van.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Juhász Hajnalka miniszteri biztos asszony!

JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Én is gratulálnék az eddig elért eredményekhez államtitkár úrnak. Ha már Gurmai Zita képviselőtársam felhozta - és akkor ezzel össze is tudnám kötni -, hogy az Európa tanácsi elnökségünknek egyik prioritása a vallásközi párbeszéd, ahol a Hungary Helps eredményeit be fogjuk mutatni, úgyhogy a kettő mégiscsak összekapcsolódik ilyen téren. Köszönöm Bartos Mónika képviselőtársamnak is az elismerő szavakat.

Tervbe volt véve egy időben, hogy lesznek majd kapcsolattartó irodák, és azt szeretném megkérdezni államtitkár úrtól, hogy ezzel kapcsolatban van-e valami új fejlemény. Szeretettel látjuk majd a Hungary Helps programot Strasbourgban az Európa Tanácsban. Azt hiszem, hogy sok mindenkét sokkolni fogunk vele egy kicsikét, de ezeket az értékeket vissza kell hozni a 47 tagállam gondolkodásmódjába. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy mulasztásomat szeretném most pótolni. Az elején elfelejtettem üdvözölni államtitkár úr kíséretében itt lévő Kovács-Pifka Pétert, a Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. vezérigazgatóját is.

Nekem két kérdésem lenne. Az egyik, hogy néztem a területi megoszlását a támogatásoknak, és nekem az tűnt fel, hogy Dél-Ázsia valahogy, nem azt mondom, hogy mostohagyerek, de viszonylag kisebb összeg került oda. Nyilván ennek megvan a maga oka. Oda 9 millió forintos támogatás ment, a Közel-Keletre értelemszerűen 2 milliárd 300 millió, Afrikába 1 milliárd 200 millió és Európába 52 millió. Nyilván ennek megvan az oka, de szeretném, ha erre választ kapnánk, már csak azért is, mert például Mianmarban azért a rohingyák üldözése mindenképpen jelen van.

A másik kérdés inkább onnan eredeztethető, hogy jómagam egyéni képviselő vagyok Budakeszin, és rendszeresen találkozom a választópolgárokkal, és mindig nagyon üdvözlök ezt a Hungary Helps Programot és támogatják, de felmerül bennük a kérdés, hogy miért van szükség egy ilyen nonprofit szervezetre, tehát miért nem egyszerűen elutaljuk a pénzt a rászorulókhhoz. Erre kérem szépen államtitkár urat vagy vezérigazgató urat, hogy ezt világítsák meg, hogy továbbadhassam a választópolgároknak. Köszönöm szépen. Van-e még valakinek kérdése? *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyet nem látok. Államtitkár úré a szó.

Azbej Tristan válaszája, reagálása

AZBEJ TRISTAN államtitkár (Miniszterelnökség): Először is köszönöm az elismerő szavakat, amik a programot érintették. Az elhangzás sorrendjében igyekszem legjobb tudásom szerint megválaszolni a fölített kérdéseket.

Bartos Mónika képviselő asszony kérdése volt, hogy milyen szempontok alapján választjuk ki a támogatott közösségeket, szervezeteket, országokat. Három szempontrendszerünk van. Az egyik az, amit a felvezetésben is említettem, a humanitárius szempont, hogy hol van a legnagyobb szükség. Nem egy nemzetközi fejlesztési program vagyunk elsősorban, hanem humanitárius program. Tehát a mi esetünkben az egyedüli és legfontosabb szempont az, hogy hol tudunk életet menteni. Ezt minden pátoasz és dramatizálás nélkül mondom. Az adományainkat igyekszünk a humanitárius válságövezetek kellős közepébe eljuttatni azokhoz az emberekhez, akik éppen akkor szenvedik el a támadásokat és az atrocitásokat. Tehát leegyszerűsítve és egy kicsikét érzelmi átítatottsággal azt tudom mondani, hogy az első szempont, hogy hol tudunk életet menteni.

A másik szempont a magyar érdeke: hol van olyan humanitárius válságövezet, amely potenciálisan migrációt eredményezhet, tehát hol lehet a humanitárius segítségnyújtás eszközeivel megállítani, mérsékelni vagy éppen akár több megvalósult esetben visszafordítani a migrációt. Azt a migrációt, amely egyébként Európára nehezdedve biztonsági problémákat, veszélyeket, kockázatokat vethet fel, párhuzamos társadalom kialakulásához vezethet, és amelyik szembemegy a magyar emberek anyagi érdekeivel is. Hiszen az európai integráció költségei sokkal magasabbak, többszöröse a migráció megelőzésének a költségeihez képest. Erre vannak számításaink, hogy egy migráns családnak Európában felépíteni egy házat akkora költséget emészt fel, mint a Közel-Keleten öt házat építeni újjá, vagy a Szubszaharai Afrikában több mint tízet újjáépíteni. Ez csak egy példa arra, hogy a magyar emberek anyagi érdekeit miért szolgálja a programunk. Tehát a magyar érdeke másodlagos szempont.

A harmadik ilyen szempont pedig a képességeink és a lehetőségeink. Nem csinálunk abból titkot, hogy ez tulajdonképpen a nyugati világnak az egyik legfiatalabb humanitárius, nemzetközi segítségnyújtási programja. Ki kellett építenünk a kapacitásainkat, a hatékony segítségnyújtás módját, és nyilvánvalóan az erőforrásaink is korlátozottak például egy olyan időszakban, amikor Magyarországon a magyar embereket védjük a koronavírus-járvány következményeitől. Ezért jól kell beosztanunk a támogatásunkat, és biztosnak kell lennünk abban, hogy van lehetőségünk, képességünk, erőforrásunk ahhoz, hogy eljussunk az adott válságövezetbe. Például rendkívül nagy és fontos eredményeket értünk el a Közel-Keleten, de arra bevallottan nincs lehetőségünk, hogy az észak-koreai üldözött keresztényeknek segítséget adjunk, mert nincs olyan eszközünk rá.

A harmadik szempont az, hogy kiemelten odafigyelünk az üldözött keresztény közösségekre, de itt szeretném azt leszögezni, hogy a szolidaritásunk távolról sem csak a keresztényekre terjed ki, ha így tennénk, az alapvetően nem lenne keresztényi. Támogatunk üldözött jazidi közösségeket Irakban, valamint üldözött muzulmán embereket is támogatunk, ha már szóba került a mianmari rohingya közösség. Nem 2019-ben, de 2020-ban bangladesi rohingya menekülteket vontunk a támogatásunkba. Illetve a támogatásainknak egy jelentős részének nincs köze a vallási üldöztetéshez, például természeti katasztrófák esetén nyújtunk segítséget.

Gurmai képviselő asszony kérdésére válaszol, arra, hogy a programunk hány embert érintett. Annak van egy nemzetközi módszertana, hogy egy humanitárius segítségnyújtási program közvetlen kedvezményezettjeinek a számát kiszámoljuk, és ez az a 100 ezret meghaladó lélekszám, ahol most tartunk. Elsősorban, mint azt említettem, a háromnegyedik a közel-keleti régióban élő ember, ők azok az emberek, akik közvetlen módon az adományainkból valamilyen ellátás vagy támogatás formájában részesülnek, és arra csak becslést lehet adni, hogy közvetetten mekkora kör az, amelyik a támogatásokból így részesül.

Azt sem próbáljuk mi állítani, hogy megváltjuk a világot, ez Magyarországtól és egy magyar kormányzati humanitárius programtól nem is várható el. Ha csak az üldözött keresztényeket nézzük, 340 millióan élnek a világban, mi pedig 100 ezer embert tudunk megsegíteni. Van egy olyan mondás, hogy ha egy embert megmentettél, akkor egy egész világot mentettél meg. De az látszik, hogy csak akkor van hatása a programunknak, ha más kormányzatokat, nemzetközi szervezeteket ilyen típusú támogatásokra tudunk inspirálni, nekik ihletet adni. Ezért volt nagyon fontos pontja a törekvéseinknek, hogy meggyőzzünk más kormányzatokat, nemzetközi szervezeteket, hogy kövessék ezt a különleges és sok szempontból hungarikumnak számító modellt, amelyik közvetlenül adja az adományt - nemzetközi ügynökség bevonása nélkül - adott esetben vallási, kisebbségi csoportoknak.

Ez egy nehéz diplomáciai küzdelem volt, de az első nagy áttörést akkor értük el, amikor 2019-ben az Egyesült Államok bejelentette, hogy üldözött keresztényeket és vallási közösségeket megsegítő programot indít, először Irakban, deklaráltan magyar mintára és magyar együttműködésben - közös programjaink vannak az Egyesült Államokkal -, de most már bilaterális alapokon nyugvó együttműködéseink is vannak. Formalizált együttműködésünk van a lengyel kormánnyal, a Szuverén Máltai Lovagrenddel, Görögországgal, az észt kormánnyal, előrehaladott tárgyalásokban vagyunk a brazil kormánnyal, Szlovéniával és az Orosz Föderációval is. Tehát a jó példa ebben az esetben ragadós.

Humanitárius alapelveink meghatározásakor támaszkodunk az Agenda 2030 fenntartható fejlődési célkitűzéseikhez, és kiemelten a nők és gyermekek megsegítéséhez. Számos programunk van Közel-Keleten, Afrikában, amelyeknek deklaráltan az a célja, hogy a nők helyzetét segítse meg. Nem sorolnám föl a programokat, összesen a Hungary Helps most már több mint 140 programot támogatott, és több tucatnyi, amelynek kifejezetten ez a célja. Csak típusát tekintve: nők szakképzését támogatjuk Nyugat-Afrikában, Kelet-Afrikában, a Közel-Keleten, a szakképzésen keresztül a nők egyenjogúságát, a női jogok védelmét közvetetten támogatjuk. A másik, kifejezetten nőket támogató projektvonalunk, amelyhez több helyszín is található a támogatottjaink körében, a különbség, hogy humanitárius válságövezetekben jellemzően szexuális bántalmazást, erőszakot elszenvedett, traumatizált nők rehabilitációját célzó programok támogatása például Észak-Irakban, ahol az Iszlám Állam népiirtásának járulékos pusztításaként több ezer jazidi és keresztény nőt tartottak szexuális rabszolgaságban. Rendkívül súlyos traumatizált állapotban vannak, úgyhogy minden védelmet, amit igényelnek, megérdemelnek, és mi ezt támogatjuk.

Juhász Hajnalka miniszteri biztos asszonynak, akivel az elmúlt években közösen építettük a Hungary Helps programnak a V4-es kapcsolódási pontjait, az ő kérdésére válaszol. A programunk növekedik. Azt folyamatosan vizsgáljuk, hogy milyen irányban tudunk nőni, hogy ez a program minél több embert tudjon megsegíteni, de hatékony tudjon maradni. Ennek a következő lépése igen az, hogy helyszíni jelenlétet tudjunk biztosítani a Hungary Helps programnak. Az egész alapvetésünk az, hogy közvetlenül adjuk az adományt, és ez a helyszíni jelenlétet követeli meg tőlünk. Nem vonunk be nagy nemzetközi szervezeteket, mert ezeknél, minden tiszteletem mellett, az a tapasztalat, hogy az adománynak egy jelentős részét elviszik úgynevezett programköltség címén - akár bizonyos esetekben az egyharmadát is elvihetik -, ha viszont nem dolgozunk ennyire szorosan velük, ott kell lennünk a helyszínen.

A jelenlegi programméret mellett, ami összességében egy 19 milliárdos program, ezt helyszíni látogatásokkal tesszük meg, ami sok kockázatot jelent. A napokban készülök, készülünk munkatársaimmal egy iraki humanitárius, tényfeltáró misszióra, és bizony a személyi biztonságunk adott esetben nem teljes mértékben

biztosított az ilyen helyszíneken, ezért elindultunk afelé, hogy helyszíni képviselőket biztosítsunk. A jelen helyzetben ez helyszíni képviselők szerződtetésén múlik, de hosszú távon az a stratégiai célkitűzésünk, hogy a Közel-Keleten és Afrikában egy támogatási gócpontunkban állandó jelenlétet tudjunk biztosítani.

Csenger-Zalán képviselő úr kérdésére a választ már megadtam egy korábbi kérdésre adott válaszban. Valóban, a 2019. évben egy szimbolikus támogatást nyújtottunk 9 millió forint értékben Srí Lankában, de az azóta eltelt években egyre inkább kiterjesztettük a tevékenységünket Délkelet-Ázsiára is. Itt is több humanitárius igény, szükség, szempont van, amivel találkozunk, ugyanakkor a migrációpolitikai szempontrendszerünk szerint ez kisebb prioritású. Ugyanakkor humanitárius támogatást nyújtottunk például Vietnamban természeti katasztrófa nyomán, vagy éppen a Fülöp-szigeteken a templomrobbantások kárvallottjai számára.

Tulajdonképpen a konkrét jelentés kapcsán az egyik legalapvetőbb kérdés maradt a végére, hogy miért van szükség a Hungary Helps Ügynökségre, mint nonprofit szervezetre. Egyrészt azért, hogy ne legyen szükségünk bevonnai nagy nemzetközi szervezeteket, így az adomány lebonyolítható úgy, hogy közvetlenül Magyarországról megy, és a lehető legtöbb esetben az érintett közösséghez megy közvetlenül az adomány.

Említettem a biztonsági kihívásokat is. Erre a támogatáskezelői munkatársi körrel egy erre kiképzett és szabadon mozgó munkatársi körre van szükség. Most már a teljes kezelt támogatás elérte a 19 milliárd forintot, és alapvetően megbízunk a kedvezményezettjeinkben, de az ilyen válságövezetekben is emberek élnek, és számunkra nagyon fontos az, hogy a magyar adófizetők pénze az utolsó fillérig transzparenssal és hatékonyan kerüljön felajánlásra, ezért volt szükség egy támogatáskezelés-ellenőrző szervezet létrehozására. Ugyanakkor el akartuk kerülni azt a hibát, amely más nemzetközi szervezeteknél felmerül, hogy az adott szervezetek az adományt nem a kedvezményezetteknek fordítják, hanem saját magukra.

Ennek kapcsán arról szeretnék még záróképpen beszámolni, hogy míg egy nagyobb nemzetközi programnál, például egy ENSZ nemzetközi segélyprogramnál az úgynevezett működési költség vagy rezsik meghaladja a 8 százalékot - de olyan példát is tudunk, hogy a 20 százalékát éri el a teljes költségvetésnek -, addig ez az arány ennek töredéke a Hungary Helps Ügynökség esetében. A 2020-as év tekintetében - ami az egyedüli teljes év volt eddig - ez 4,6 százalék. Tehát így működünk, és ez a célunk, ez a működésünk lényege, ezek a vezérlőelveink. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Külön köszönöm, hogy a kérdésekre ilyen átfogó választ adott, és nagyon megnyugtató a legutolsó szám, amit a végén mondott, hogy 4,6 százalék a rezsik. Ezzel lehet azt biztosítani, hogy valóban a rászorulókhöz kerül, és mint magyar adomány kerül oda, ami szintén nagyon fontos. Én is a magam részéről a további munkájukhoz sok sikert kívánok.

Határozathozatal

Tisztelt Bizottság! Határozathozatal következik. A beszámoló elfogadásáról szóló határozattervezetet a bizottság tagjai a szokott módon a pénteki nap folyamán megkapták, és az kiosztásra is került. Kérdezem, hogy ki az, aki a 2/2018-2022. számú határozatot támogatja, és ezzel elfogadja a Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. 2019. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/13992. számú beszámolót. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Megállapítom, hogy a bizottság a B/13992. számú beszámolót és az erről szóló bizottsági határozatot elfogadta.

Tisztelt Bizottság! Ez irányú döntésünkről a házszabály 85. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatni fogom házelnök urat, és a beszámoló benyújtóját, dr. Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter urat is. Továbbá felhívom szíves figyelmüket arra, hogy a beszámoló elfogadásáról szóló bizottsági határozat a Külügyi bizottság honlapján is közzétételre kerül. Nagyon szépen köszönöm a közreműködést, államtitkár úr és vezérigazgató úr, és további szép napot kívánok önöknek.

**A trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. évi XXXIII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló T/9425. számú törvényjavaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Áttérünk a harmadik napirendi pontunkra, a trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. évi XXXIII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló törvényjavaslatra, amelyet a T/9425. szám alatt találnak képviselőtársaim Dúró Dóra, dr. Apáti István, dr. Fülöp Erik független képviselők közös önálló indítványaként. Döntés a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről.

Az előterjesztői nyitóbeszéd kapcsán megkérem az előterjesztők képviselőletében dr. Apáti István független képviselő urat, hogy foglalja el a helyet a meghívotti asztalnál - ez megtörtént -, és tartsa meg expozéját. Parancsoljon!

Dr. Apáti István kiegészítése

DR. APÁTI ISTVÁN (független) előterjesztő: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársak! Köszönöm a lehetőséget. Túlzott emelkedettség nélkül mondhatom, hogy ez egy történelmi jelentőségű bizottsági napirendi pont - ahhoz képest nincs túl nagy tolongás a bizottsági ülésteremben, ezt szomorúan konstatalem -, ugyanis több mint 100 éves mulasztását pótolhatja a magyar törvényalkotás, hiszen egészen elképesztőnek tartja a Mi Hazánk Mozgalom, hogy ez az 1921. évi XXXIII. törvénycikkely benne maradhatott bármilyen formában is a magyar jogrendszerben. Ennek a kigyomlálása, hatályon kívül helyezése, dereguláció formájában nem tűr halasztást álláspontunk szerint.

Engedjék meg nekem, hogy nagyon röviden összefoglaljam azt, ami kicsit terjedősebben található meg a javaslatunk indoklásában, hogy mely jogi alapvetések indokolják azt, hogy a bizottság legalább az előselejtezőn átengedje ezt a javaslatot, és a tárgysorozatba vétel megtörténjen.

Egyrészt az 1921. évi XXXIII. törvénycikk már az azt követő egy-két év történéseit sem követte le értelem szerint, hiszen az 1921. évi decemberi soproni népszavazás eredményét - amelynek eredményeként 257 négyzetkilométer került vissza az anyaországhoz - nem tartalmazza, nem is tartalmazhatja. Ugyanígy 1922. február 8-án Szomoróc és Kerca települések kerültek vissza az anyaországhoz, és ennek a visszatükröződését sem követték nyomon ebben az időszakban és azt követően sem a jogalkotás során. Végül, de nem utolsósorban 1923. január 10-e és március 9-e között kilenc másik kisebb, többségében nyilván nyugat-dunántúli, nyugat-magyarországi település került vissza szerencsés módon az anyaországhoz.

Aztán felhívnom a figyelmet gróf Apponyi Albert 1930. június 4-én, tehát a gyalázatos békediktátum napra pontosan tízedik évfordulóján megtartott parlamenti beszédének azon magvas gondolatára, miszerint hiányzott a nemzeti törvényalkotás szabad megnyilvánulásának lehetősége, és ezzel gróf Apponyi Albert visszautalt arra a körülményre, amelyet mi, jobboldali radikális képviselők mindig is hangsúlyozunk, hogy nem békeszerződésről volt szó, mert sajnos sok helyen még a jobboldali sajtóban is ezt a kifejezést használják. Jogászként tisztában lehetünk azzal, hogy a szerződés két

vagy több fél joghatás kiváltását célzó egybehangzó nyilatkozata vagy akaratnyilvánítása. Itt erről szó sem volt, szó sem lehetett, ez egy békediktátum volt és nem békeszerződés. Ha egy picit akár a nemzetközi büntetőjog vizeire akarunk evezni, akkor ki kell mondanunk, hogy bizony itt egyfajta kényszerítés, kényszerhelyzet, és nem egy egyszerű politikai, hanem szó szerinti kényszerhelyzet állt fenn akkor, amikor több mint száz évvel ezelőtt kénytelen volt az ország elszenvedni, nyugodtan mondhatom, hogy az emberiség történetének talán legnagyobb gyalázatát és legégbekiáltóbb igazságtalanságát, amelynek végzetes és visszafordíthatatlan következményeit a mai napig nyögi nagyon sok nemzettestvérünk.

Végül, de nem utolsósorban a jelenleg hatályos Alaptörvényre is felhívnam a tisztelt képviselőtársak figyelmét, hiszen az Alaptörvényből is levezethető, hogy az 1921. évi XXXIII. törvénycikk a jogbiztonsági, illetve jogállamisági feltételeknek nem felel meg. Arról már nem is beszélve - és szintén lényeges körülmény -, hogy a Párizsi Békeszerződést hatályba léptető 1947. évi XVIII. törvénycikk révén is már nagyobb részben okafogyottá vált ennek az 1921. évi XXXIII. törvénycikknek a hatályban tartása. Ráadásul több szempontból egyfajta erkölcsi, politikai kérdés, és főleg az akaratuk ellenére a jelenlegi határainkon kívülre szorult nemzettestvéreinknek is tartozunk ennyivel.

Nem vitatja a Mi Hazánk Mozgalom, hogy az elmúlt 11 esztendőben bekövetkeztek történelmi léptékű lépések. A kettős állampolgárság biztosítása és sok más egyéb érdemi előrelépés a 2010 előtti időszakhoz képest, ugyanakkor arra hívnám fel a figyelmét különösen a kormánypárti képviselőknek, hiszen már csak kormánypárti képviselők vannak jelen az ülésteremben rajtam kívül. Jellemző, hogy a nemzetközi radikalizmus egyik helyi képviselőjét nem érdekli, nem érdekelte ez a törvénycikk, és inkább angolosan, vagy ki tudja, hogyan távozott az ülésteremből, tehát hallani sem akart erről. Ez sokat elárul arról, hogy milyen jövőkép várna erre az országra, ha ne adj' isten, 2022-ben megkaparintanak a kormányrudat.

Visszatérve azonban a napirendi pont tárgyalásához, szilárd meggyőződésünk, hogy komoly adósságunknak tennénk eleget, és arra hívnám fel a figyelmet, hogy soha ne a 2010 előtti időszakhoz hasonlítsák magukat, vagy ahhoz viszonyítva vizsgálják meg a lehetőségeiket itt a törvényhozásban sem, hiszen a csigától gyorsabban futni nem nehéz. Tehát az az időszak, ami nemzetpolitikai, emlékezetpolitikai szempontból különösen 2004-2010 között bekövetkezett, az egy mélypontja volt a magyar jogfejlődésnek, a magyar törvényalkotásnak, egyáltalán Magyarország történelmének. A saját kétharmados lehetőségeikhez és a saját társadalmi támogatottságukhoz viszonyítsák a lehetőségeiket, és akkor rögtön eggyel előrébb jutunk annak érdekében, hogy tárgysorozatba vegyük ezt a napirendi pontot.

Hangsúlyozni szeretném a félreértések, főleg a szélsőbaloldali félremagyarázások elkerülése céljából, hogy szó sincs arról, hogy a Mi Hazánk Mozgalom ezt egyfajta hadüzenetként kívánja megküldeni a szomszédos országoknak, ugyanis egy kicsi kiforgatással akár idáig is eljuthatnak egyes képviselőtársak, láttunk már erre elég sok szomorú példát az elmúlt években is. Tehát nem arról van szó, hogy háborúba szeretnénk vezetni az országot, nem arról van szó, hogy azonnali határrevíziós, illetve revíziós törekvésekkel állunk elő. Ez a szimbolikustól kétségkívül valamivel erősebb lépés vagy erősebb jelzés, és pláne a jelenlegi világjárvány sújtotta helyzetben nem szeretnénk nemzetközi bonyodalmakat, de azt a gondolkodást is meg kell haladni, hogy mindig más nemzetek érzékenységre figyelünk. Sajnos a jobboldalon is vannak ennek alapvetően elhibázott hagyományai, hogy mindig azt nézzük, hogy azok az országok, amelyek haszonélvezői voltak a trianoni békediktátumnak, vajon milyen érzékenységgel reagálnak, vajon miként fogják érezni magukat. Hát, rosszabbul biztos nem érzik magukat, mint ahogy ez a nemzet érzi magát

több mint 100 éve, nem beszélve azokról, akik önhibájukon kívül, akaratuk ellenére most más államok állampolgárai.

Jómagam egy majdhogynem személyes érintettséget is hadd hozzak ide, talán nem túlzás ezt elmondani. Én tősgyökeres csengeri ember vagyok - érdekes párhuzamokat tudunk itt ezzel kapcsolatban most vonni, de félretéve a tréfát -, s ha 101 esztendővel ezelőtt egy nagyon picit vastagabban fog az a toll, akkor én is román állampolgárként látom meg a napvilágot, ugyanis van olyan gyümölcsöskertünk, amelyik 1-1,5 kilométerre van a jelenlegi államhatártól. Tehát egy közvetlen határ menti település, határőr község, majd határőr város volt Csenger, így hajszal híján én is személy szerint kárvallottja lehettem volna, vagy majdnem kárvallottja lettem a trianoni békediktátumnak.

Tartozunk ezzel a magyar törvényalkotásnak, tartozunk ezzel dicső eleinknek, tartozunk ezzel véleményem szerint gróf Apponyi Albertnek is; nem véletlenül említettem néhány perccel ezelőtt a gróf úr nevét. Természetesen a nagyon távoli jövőben nem szeretnénk mi, mi hazánk oszlopai lemondani arról, hogy minden magyar egy közös hazában éljen újra, de tisztában vagyunk a realitásokkal, és a vérontást, az erőszakot mindenképpen el akarjuk kerülni. Hangsúlyozom ismét, semmi ilyen szándékunk nincs, viszont ahhoz, hogy érdemben akár a tényleges autonómia felé el tudjunk mozdulni, és meg tudjuk támogatni határon túli testvéreink nemes küzdelmét, amelyet ők sokszor szélmalomharcnak értékelnek, érzékelnek, meg kellene tennünk, tisztelt képviselőtársak, ezt a lépést.

Ne arra figyeljenek, ahogy az előbb említettem, hogy a nemzetközi radikalizmus nyugat-európai képviselői, a nemzetközi radikalizmus nyugati helytartói, az itteni különböző pártjai ehhez hogyan viszonyulnak, milyen szédületes, habzó szájú reakciókat fognak majd produkálni, hanem induljunk ki a száraz tényekből, az Alaptörvény által támasztott követelményekből, az 1920-as évek elejének népszavazási eredményeiből, amelyek eleve már okafogyottá tették ezt a törvénycíkket, és induljunk ki a nemzetközi jogi alapvetésekből, és végre ne arra figyeljünk, hogy vajon ki, milyen módon fogja ezt lereagálni, hanem sokkal inkább tartsuk szem előtt a saját nemzeti érdekeinket.

Történelmi lehetőség ez, és azt nagyon sajnáljuk, és némi értetlenséggel, sőt erős értetlenséggel fogadjuk - hogy azért egy kicsi kritikát mondjak a végén -, hogy miért kellett egy évig parkoltatni ezt a javaslatot, hiszen majdnem kerek egy éve nyújtottuk be. Tudomásul vesszük a pandémia okozta helyzetet, de az egyéves késedelmet még így is nehezen lehet magyarázni, úgyhogy most egy jó döntéssel egy csapásra mindent helyre lehet tenni, úgyhogy nagy tisztelettel kérném önöket arra, hogy a tárgysorozatba vételt szíveskedjenek támogatni. Köszönöm.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ki kíván hozzászólni? (Nem jelentkezik senki.) Ilyet nem látok.

Az 1921-es törvény bár hatályban van - itt az érvelésben elhangzott, hogy egy csomó településnek máshol kéne, hogy legyen, hogy Sopronról ne is beszéljünk -, ez egy nem valós jogi kifogás, hiszen van egy olyan jogelv, hogy lex posterior derogat legi priori, tehát magyarul, a legújabb jogi szabályozás felülírja a korábbi szabályozást, és ennek következtében ennek a bizonyos törvénynek egy csomó passzusát újabb jogszabályok már felülírták. Ettől persze a többi érvényben van, és az talán még szerencsés is, ha bizonyos részei érvényben maradnak, gondoljunk csak arra, hogy például a hadi sírok gondozásáról semmilyen más megállapodás nem rendelkezik egy csomó utódállammal kapcsolatban, hiszen kétoldalú megállapodások nincsenek, és ez bizony a magyar honvédek sírjaira vonatkozóan nagy hátrány, de ez most tisztán csak

egy példa volt erre. Önmagában egyébként nemzetközi jogilag az, ha mi itt a belső jogrendből ezt kivesszük, semmiféle hatása nincs, mert fel kéne mondani ezeket a szerződéseket, tehát inkább egy szimbolikus jelentőségű dolog.

Egy dolgot azért mindenkinek a figyelmébe ajánlanék, és a jó szándékot sem vonom kétségbe az előterjesztők részéről, ezt rögtön, aláhúzva hozzáteszem. Emlékezzünk vissza, hogy a Magyarok Világszövetségének volt egy nagyon jó szándékú kezdeményezése, az a bizonyos, hogy a határon túliaknak állampolgárságot adni, és erre volt egy népszavazás, és 2004. december 5-ét mindannyian egy traumaként éljük meg, a határon túli nemzettársaink meg különösen, máig ható traumaként. Egy jó szándékú kezdeményezés volt, az más kérdés, hogy utána Gyurcsány Ferenc, akivel most itt össze vannak bútorozva a nemzeti radikálisok is - zárójel bezárva, és ennyit akartam aktuálpolitikában csak mondani - meghekkelte ezt az egész dolgot, egy lelki traumát okozva mind a hazai, mind a határon túli magyarságnak azzal, hogy egy olyan hamis várakozást keltett bennük, egy nagy nemzeti felbuzdulás és eufória után, amiből óriási mély csalódás lett. Ha mi ezt akár szimbolikusán kivennénk, nem érnénk el vele a világon semmit jogilag. Ha kivennénk a szabályozásból, akkor olyan hátrányok érnének, mint például a hadisírok, vagy mint például Magyarország határainak egyes helyeken a vitatottsága, aminek nem biztos, hogy mindenki örülne, mert nem az összes határ lenne akkor szerződésben biztosítva.

Nos, ezeken a hátrányokon túl a legnagyobb problémát én ott látom, hogy nagyon sok emberből, aki csak ezt a gesztust látná, olyan várakozásokat, olyan lelkesedést váltana ki, és utána jönne egy csalódás, mert valójában nem változna semmi. Azt gondolom - még egyszer mondom, a jó szándékát az előterjesztőknek teljes mértékig támogatva -, hogy én a magam részéről tartózkodni fogok, ezzel kifejezve azt, hogy az előterjesztés jó szándékát elismerem, viszont kimondottan hátrányosnak érezném a nemzet lelkületére nézve a jövőben.

Kérdezem, hogy van-e valakinek hozzáfűznivalója. *(Senki sem jelentkezik.)*
Parancsoljon! Előterjesztői viszonzulász.

Dr. Apáti István válaszája, reagálása

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Köszönöm szépen, elnök úr.

Nyilván rossz szándék vagy hátsó szándék nélkül, pontatlanul fogalmazott az előbb. Kellő érzékenységgel, talán túlérzékenységgel viseltetek egy mondata iránt, és azt hadd tegyem itt a jegyzőkönyv kedvéért tisztába, meg egyébként is fontosnak tartom.

Érsebézi pontossággal kell fogalmaznunk a nemzeti radikálisok nagyobb részének politikatörténeti léptékkel is nehezen mérhető elképesztő árulása kapcsán. Szeretném aláhúzni, hogy az egykori nemzeti radikálisoknak egy jelentős része, legalábbis a parlamenti képviselők egy jelentős része sajnos tényleg átállt a nemzetközi radikálisok oldalára. De hál' istennek azért vannak üdítő kivételek, és vagyunk néhányan vagy voltunk néhányan, akik 2018 őszén távoztunk, miután az utolsó kísérletünk is sajnos kudarcot vallott, hogy még jó irányba visszafordítsuk annak a bizonyos hajónak a belső iránytűjét, és mi megmaradtunk az eredeti úton. Mi ugyanazok az emberek maradtunk, akik voltunk. Bízom benne, hogy a választópolgárok és a történelem majd mindenkinek, kinek így, kinek úgy, de meghálálja, vagy éppen megfizeti, vagy éppen megfizetteti vele azt, amit tett, nem tett vagy elmulasztott.

Nem véletlen az sem, hogy itt nincsenek jelen jobbkios képviselők. Lehet persze, hogy van, aki másik bizottsági ülésen vesz részt, nem akarok igazságtalan lenni, de azért talán nem véletlen ez sem. Éppen ezért vagyok nagyon büszke arra, hogy ezen történelmi mértékben is nehezen magyarázható, egy történelmi összefüggésekbe is

nehezen beilleszthető elképesztő szivárványkoalícióba való beékelődés hatásait kivédve a Mi Hazánk Mozgalom képviselőjeként - hiszen így közjogilag független vagyok, de politikai értelemben ugye, a Mi Hazánk Mozgalom képviselője vagyok - előterjeszhetem ezt a javaslatot.

Értem elnök úr aggályait, értem ezt a fajta, talán túlzásba vitt kormányzati felelősségből fakadó aggodalmait, de ha csak abba kapaszkodok bele, hogy igen, ez inkább szimbolikus jelentőségű, akkor meg főleg helyénvaló lenne ezt támogatni, és a tárgysorozatba vételt engedélyezni. De természetesen én itt csak javasolhatok és kérhetek, a döntést önöknek kell meghozni. Mindenesetre nem gondolom azt, hogy túlzott várakozásokat keltene a határon túli nemzettestvéreinkben. Senki nem feltételezné azt, hogy egyik napról a másikra itt emiatt gyökeres változások következnenek be.

Nyilván nem tagadom azt az életem sem, hogy jó lenne odapiszkálni azoknak az orra alá, akik mindent megtesznek annak érdekében, hogy a Trianon-átkot, vagy azt, ami Trianonnal elkezdődött, jogfolytonosan vagy ténybeli folytonossággal továbbvigyük, és akár a migránsok idetelepítésével befejezzék azt, amit dicstelen eleik elkezdtek már jóval több mint száz esztendővel ezelőtt. A jobboldali képviselőknek legfőbb ideje lesz arra is figyelni, hogy hosszú ideig ebben az országban nemzeti radikalizmus létezett. Megjegyzem, az van, volt és lesz, hála istennek, csak most már megváltozott a helyzet, és van baloldali radikalizmus is, amit én nyilván egy ellentétpárként a nemzeti radikalizmus versus nemzetközi radikalizmus ellentétpárjára vagy párhuzamára fűzök fel. Úgyhogy még egy plusz extra érvként jó lenne borsot törni az orruk alá, és odadörgölni egy ilyen tárgysorozatba vétellel. Úgy hiszem, hogy ez mindegyikünknek kifejezetten jól esne és előnyére válna, úgyhogy még ezen érzelmi húrok pengetésével megpróbálok egy végső érvet adni, és még egyszer kérném a támogatásukat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Elnézést, azt megköszönöm, hogy pontosította, valóban egy kicsit slendriánul fogalmaztam.

Határozathozatal

Kérdezem, hogy van-e még valakinek hozzászólása. *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyet nem látok. Szavazásra teszem fel a kérdést. Kérdezem a tisztelt bizottságot, ki az, aki támogatja a T/9425. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételét. *(Senki sem jelentkezik.)* Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 7 tartózkodással a bizottság nem támogatta a tárgysorozatba vételt. Köszönöm szépen a közreműködést.

Egyebek

Munkánkat az egyebek tárgyalásával folytatjuk. Tájékoztatom a bizottságot a soron következő bizottsági ülésekről. Március 22-e, hétfőre tervezünk zárt ülést, nagykövetségi kinevezés előtti meghallgatása tárgyában, illetve március 29-én, hétfőn nyílt ülés, tájékoztató az Európai Unió portugál elnökségi programjának prioritásáról, Jorge Ayres Roza de Oliveira, Portugália Magyarországon akkreditált nagykövete előterjesztése alapján. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Van-e még valakinek bármilyen hozzászólása? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor köszönettel lezárom a mai ülést. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 18 perc)

Csenger-Zalán Zsolt
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Horváth Éva Szilvia